

Voorzitter: E. Armut (CDA)

Namens de raad: C. Nieuwenhout (GL), J. Scoop (PvdA), M. Gietema (D66), E. Akkerman (VVD), P. Vermerris (S&S), S. Kooi (CDA), R. Staijen (Groep Staijen)

Namens het college: P. Broeksma (wethouder), E. Eikenaar (wethouder)

Namens de griffie: P. Kommerij

Conformstukken

00:15:06

Voorzitter: Welkom bij deze meningsvormende sessie over de conform stukken. Er zijn voor enkele onderwerpen woordvoeringen aangemeld. Ik stel voor dat we de agendapunten langslopen en dan komen we de onderwerpen, waar woordvoeringen voor gemeld zijn, vanzelf tegen. Te beginnen bij 2.1a Variantenstudie Doorfietsroute Zuidlaren-Haren. Daar is woordvoering voor gevraagd door de heer Kooi van het CDA.

00:15:27

De heer Kooi (CDA): Dank u wel. Wij zagen in de bijlage dat er meerdere keren iets wordt gemeld over de verlichting van het fietspad door Appelbergen. Omdat dit deel van het pad door dicht bosgebied loopt, wordt het daar in de avonduren extra donker en daardoor als onveilig ervaren. Wij vragen ons af of er mogelijkheden zijn voor bijvoorbeeld signaleringsverlichting of lantaarnpalen met een beperkt effect op de fauna, zodat het pad ook in het donker als veilig kan worden ervaren. Dank u wel.

00:15:53

Voorzitter: De wethouder.

00:15:55

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Het is natuurlijk een belangrijk punt dat je veilig en goed verlicht kunt fietsen. Veel reacties gingen daar ook over. Het is misschien goed om te melden dat op het voorkeurstracé door onze gemeente overal al openbare verlichting aanwezig is. Ook in het gebied bij Appelbergen, met uitzondering van het stuk tussen de Dalweg en de Hoge Heereweg. Er zijn nog geen definitieve keuzen gemaakt als het gaat over de verlichting. Dit wordt nog verder uitgewerkt bij de nadere planuitwerking.

00:16:27

De heer Broeksma: Ik geef alvast de waarschuwing dat er terughoudend zal worden omgegaan met de openbare verlichting in het gebied van Appelbergen vanwege de aanwezige natuurwaarden. Het stuk door Appelbergen is ook niet het officiële voorkeurstracé, dus daar wordt anders mee omgegaan. Er zijn nog geen definitieve besluiten over genomen, maar het thema 'verlichting' wordt in de nadere studies uiteraard opgenomen. Tot zover, Voorzitter.

00:16:51

Voorzitter: Is het onderwerp daarmee afgedaan? Is er nog een vervolgvraag?

00:16:57

Voorzitter: Goed, dan ga ik verder met 2.1b Verordening Stadjierspaspas. Daarvoor is een woordvoering gemeld van mevrouw Akkerman van de VVD.

00:17:05

Mevrouw Akkerman (VVD): Dank u wel, Voorzitter. We hebben een raadsvoorstel gekregen voor het maken van een verordening voor de Stadterspas. Er wordt uitgelegd waarom dat bedacht is, maar onze fractie vroeg zich af waarom deze timing. We hebben, ik hoorde dat vandaag, al 25 jaar de Stadters. Wat is er nu anders? Waarom doen we dat al 25 jaar niet? Zeker in het licht van dat we met een aantal dingen bezig zijn, want we willen het 'regelingenwoud' minder 'woudig' maken en de nieuwe Participatiewet is onderweg. Zou het niet slimmer zijn om dat eerst helder te hebben en dan pas verordeningen te schrijven?

00:17:40

Mevrouw Akkerman (VVD): Nu komen er allemaal losse collegevoorstellen en is het steeds een beetje - ik vertaal het even - 'hapsnap', maar blijf je als raadslid wel zicht houden, want het komt zo nu en dan eens voorbij. Wij vroegen ons af of dat zo blijft en of dat we daar iets over kunnen afspreken, zodat we zicht houden zonder dat we helemaal in de uitvoering willen duiken. Dank u.

00:18:00

Voorzitter: Dan gaan we voor beantwoording naar het college.

00:18:03

De heer Eikenaar: Om op de eerste vraag in te gaan, waarom deze timing. Deze wens leefde al veel langer. Op dit moment is er geen verordening en kunnen mensen die een Stadterspas hebben bijvoorbeeld niet in bezwaar of beroep. Dat kan wel op het moment dat er een verordening is en dat was een al langer levende wens.

00:18:23

De heer Eikenaar: Echter, waarom dan exact deze timing? Er zijn een aantal ontwikkelingen. Onder andere willen we bijvoorbeeld via de Stadterspas andere regelingen toegankelijk maken, bijvoorbeeld het Volwassenenfonds. Daar heb je die rechtszekerheid echt voor nodig. We hebben inmiddels de Kindpas van € 50 structureel gemaakt en omdat het om grotere bedragen gaat, wordt de rechtszekerheid belangrijker. Daarnaast hebben we een nieuwe website en nieuwe software. Het momentum was dus om verschillende redenen daar. In zekere zin is de nieuwe Participatiewet daarmee in lijn, bijvoorbeeld waar het gaat om het Volwassenenfonds. Het makkelijker toegankelijk maken van die regeling is hier onderdeel van en dat is in lijn met de Participatiewet. De ontwikkeling van de Participatiewet en deze ontwikkeling gaan in zekere zin parallel.

00:19:23

De heer Eikenaar: U heeft gelijk dat wij proberen zaken beter toegankelijk te krijgen. Dat beleid past in deze lijn, dus is dit onderdeel daarvan. U vraagt of u beter zicht kunt krijgen. Over armoede spreken we in brede zin met het Uitvoeringsprogramma Armoede, waar allerlei ontwikkelingen worden genoemd. Onder die ontwikkelingen liggen dit soort praktische maatregelen, dus het is meer onderdeel daarvan dan dat het hapsnap en los ervan staat. Het is in lijn daarmee. Als je het over beter zicht hebt, in het verleden had u er in zekere zin veel minder zicht op, omdat er geen verordening was. Omdat u deze verordening moet vaststellen als raad, gaat het automatisch langs uw raad. Los daarvan hebben wij de gewoonte om de dingen die we doen sowieso richting de raad te communiceren. Ook al is het geen bevoegdheid van de raad, maar een collegebevoegdheid, communiceren we het toch met u.

00:20:20

De heer Eikenaar: U zegt 'hapsnap', maar ik ervaar dat eerlijk gezegd persoonlijk niet zo. We hebben een uitvoeringsprogramma voor armoede, waar allerlei maatregelen uit voortkomen die af en toe bij u langs komen, maar dat is de koepel waaronder dingen plaatsvinden. Ik zal u zeggen, wij vergeten u niet.

00:20:39

Voorzitter: Goed, dan gaan we verder met 2.1c Actualisatie 2025 Routekaart Groningen CO2-neutraal 2035. Er is een woordvoering van mevrouw Nieuwenhout van GroenLinks.

00:20:53

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Hartelijk dank. Mijn excuses, ik kan de pas niet vinden. Als ik die nu nog ga zoeken, duurt het wel heel lang.

00:21:00

Mevrouw Nieuwenhout (GroenLinks): Ten eerste zijn we erg blij dat de routekaart nu geüpdatet is en dat is een hele belangrijke mijlpaal. We zijn ook blij om te zien hoeveel van de feedback uit de wensen en bedenkingen is meegenomen in de uiteindelijke routekaart. Wat ik nog wel wilde aanstippen, is dat wij ons in het algemeen zorgen maken dat - ik wil graag benadrukken, dat dit niet ligt aan dit college - het door landelijke en Europese ontwikkelingen lastig is voor de gemeente om haar doelen te behalen. Dat is ook zichtbaar in een vertaling van het percentage van 74% CO2-reductie naar 71% CO2-reductie in een tijd waarin het juist steeds duidelijker wordt dat de doelen die we in Parijs gesteld hebben nog eerder moeten worden gehaald om te zorgen dat kwetsbare gebieden echt beschermd worden tegen klimaatverandering. Het is dus eigenlijk een opmerking en oproep. Blijf lobbyen naar Den Haag en Brussel om te zorgen dat gemeenten de instrumenten in handen krijgen en houden om die energietransitie en klimaatverandering tegen te kunnen gaan. Zodra het mogelijk is om het percentage weer van 71 naar 74 te brengen, doe dat dan vooral voor de toekomstige generaties.

00:22:23

Voorzitter: Dank. Dan kijk ik naar achteren of er nog behoefte is om te reageren op die oproep.

00:22:29

De heer Broeksma: Ik ondersteun het verhaal uiteraard dat we last hebben van wat er Europees, landelijk en soms ook provinciaal gebeurt. U weet dat het college door roeien en ruiten gaat om die reductie in 2035 te halen. Een reductie van 74% was ongeveer het maximum wat we konden halen en dat is nu 71%. Het is iets subtieler, dat is misschien goed om te markeren. Die 74% en die 71% gaan over een verschillend startpunt. Dat punt is in 1990 aangepast. Die 71% reductie gaat over een ander getal. In 1990 is een nieuwe berekening gemaakt waardoor het vertrekpunt anders is. Ook als je hetzelfde had gedaan, kom je sowieso lager uit, omdat het getal in 1990 is aangepast.

00:23:19

De heer Broeksma: Je denkt dat het verleden een stabiel iets is, maar dat blijkt hier niet het geval te zijn. Er is nu gebruik gemaakt van een prognose in plaats van een trend, dus dat maakt het ook iets anders. Met de acties die we ondernemen gaan we

volle bak door om dit te realiseren. Europees, landelijk en provinciaal zal allemaal wel, maar wij hebben inderdaad te maken met onze inwoners van nu en van de toekomst, dus wij gaan door. We zetten alles op alles om die reductie in 2035 te realiseren. Tot zover, Voorzitter.

00:23:46

Voorzitter: Goed, dan ga ik verder met 2.1d Herinrichting Parkweg vaststellen voorlopig ontwerp en voorbereidingskrediet.

00:23:54

Voorzitter: 2.1e Aanvullend krediet de Held, Sint Petersburgweg en Kastanjelaan.

00:23:59

Voorzitter: 2.1f Voorbereidingskrediet vervangende nieuwbouw Speeltuinvereniging BSV De Kreukelhof.

00:24:04

Voorzitter: 2.1g Aanvullend krediet fietsstraat Rummerinkhof in Haren.

00:24:09

Voorzitter: 2.1h Voorbereidingsbesluit 1 - omgevingsplan gemeente Groningen.

00:24:12

Voorzitter: 2.1i Kadernota weerstandsvermogen en risicomanagement 2025.

00:24:17

Voorzitter: 2.1j Adviesrecht raad aanvraag omgevingsvergunning bouw vier woningen Violenstraat 39 te Groningen.

00:24:25

Voorzitter: Voor 2.1k Financiële jaarstukken GGD 2025 zijn een aantal woordvoeringen gevraagd. We beginnen bij de heer Vermerris van Student en Stad.

00:24:37

De heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Dit is de OV-begroting, als het duidelijk is?

00:24:41

Voorzitter: Dit gaat om de financiële jaarstukken van de GGD.

00:24:43

De heer Vermerris (Student en Stad): O, van de GGD. Nu, dan is die verwarring alvast verholpen. Allereerst wil ik natuurlijk de GGD bedanken voor het opsturen van de jaarstukken. Ik las in de stukken en dat bleek ook landelijk, dat er dingen aan het verschuiven zijn met SPUK, als het gaat om de Algemene Seksuele Gezondheidszorg. Deze SPUK gaat misschien naar de gemeente. Ik zou het college willen vragen, mochten er verschuivingen plaatsvinden, die daadwerkelijk effect gaan hebben op de Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg in onze gemeente of provincie, of we daar een brief over krijgen, waarin een aantal beleidsmogelijkheden worden toegelicht. Dank u wel.

00:25:28

Voorzitter: Dank. Met uw goedvinden ga ik eerst alle vragen verzamelen. Mevrouw Gietema, D66.

00:25:35

Mevrouw Gietema (D66): Dank. Voor D66 is de GGD een ontzettend belangrijke organisatie. De GGD staat aan de basis voor de gezondheidszorg in de gemeente en in de hele regio. Eerder heb ik vragen ingediend over echtscheidingsproblematiek, want daar ligt een belangrijke taak, en de dalende vaccinatiegraad. Student en Stad noemt net voorlichting en ook zorgen over seksuele gezondheid. Mondzorg hebben we hier laatst besproken, want daar heeft de GGD een rol voor jeugd onder de achttien jaar. De GGD is onderdeel van de jeugdgezondheidszorg en voor alle kinderen en jonge ouders hebben zij bij opvoedingsondersteuning een cruciale rol.

00:26:13

Mevrouw Gietema (D66): Voorzitter, ik schrik ervan dat we de bestuurlijke opdracht hebben gegeven om hier verder op te bezuinigen met 4,12%. D66 zou zeggen, we moeten eigenlijk verder investeren, juist ook omdat we meer op preventie willen inzetten. Ik heb allereerst een vraag aan het college. Ik ben tegen het feit dat hier landelijk een bezuiniging op komt, maar mijn vraag is: hoe reageren wij hier op als college en regio op? Heeft de regio of het college overwogen om vanuit de gemeente of de regio, met alle regionale middelen die we krijgen van bijvoorbeeld Nij Begun, dit juist steviger neer te zetten? Dat is namelijk iets wat mijn partij interessant vindt met al die middelen die hier komen. Zorg ervoor dat dit weer op orde is, zodat we als gemeente niet hoeven te compenseren op bijvoorbeeld jeugdzorg, aanpak van mondzorg en noem maar op. Dat is mijn eerste vraag aan het college.

00:27:10

Voorzitter: Tot slot de heer Scoop van de Partij van de Arbeid.

00:27:14

De heer Scoop (PvdA): Bedankt, Voorzitter. Ik beaam wat mijn collega's zeggen, de GGD is een zeer belangrijke organisatie met hele belangrijke taken. We kunnen lezen in deze stukken dat er heel veel onzekerheid heerst over eventuele landelijke bezuinigingen vanuit het Rijk en over het ravijnjaar. Ik snap dat voor het college niet duidelijk is wat er allemaal gaat gebeuren. Ik snap tot zekere hoogte ook de vraag aan de GGD om te komen met opties voor mogelijke bezuinigingen. Ik zou graag een toezegging willen van de wethouder, als bekend is wat we moeten gaan doen en welke stappen we zouden kunnen nemen, dat het college naar ons terugkomt, zodat wij hierin mee kunnen sturen. Ik kan me voorstellen dat je in de bedrijfsvoering dingen kunt doen, maar we moeten niet gaan tornen aan de inhoud van de taken van de GGD. Ik wil graag een toezegging van het college hebben.

00:28:06

Voorzitter: Voordat we naar het college gaan, mevrouw Gietema van D66.

00:28:09

Mevrouw Gietema (D66): Een korte vraag aan de PvdA. We zien beiden dat het een fundamentele taak is waar we niet in willen snijden. Ik heb technisch navraag gedaan en in principe weten we pas na de zomer wat de scenario's zijn voor bezuiniging, wat de impact is en dan wordt er een besluit genomen. Is het niet te laat om dan pas als raad dit gesprek te voeren? Zouden we niet juist meer zicht moeten hebben wat een investering op de lange termijn oplevert?

00:28:33

Voorzitter: De heer Scoop, Partij van de Arbeid.

00:28:35

De heer Scoop (PvdA): Ik deel de urgentie met mijn collega. Alleen wat we duidelijk kunnen zien in de rapportage is dat er zoveel onzekerheden zijn - ik zeg figuratieve 'zwaarden van Damocles' - die boven de GGD hangen, zodat we niet weten wat wat is. Ik zou willen weten, wat gaat door en welke bezuinigingen moeten we treffen? Hoeveel geld gaat het zijn? Daarna wil ik met het college meekijken wat we kunnen doen. De urgentie snap ik, maar ik denk dat we moeten wachten met kijken wat daadwerkelijk nodig is.

00:29:01

Voorzitter: Goed, dan gaan we voor de beantwoording naar het college.

00:29:04

De heer Broeksma: Dank u wel, Voorzitter. Voor de helderheid, ik vervang collega Molema op dit dossier. De zorgen, die u te berde brengt, deelt het college natuurlijk volledig. De bezuinigingsvraag heeft het risico dat de publieke gezondheid verder verschaalt. We lopen er echter nog niet op vooruit. Bij de parlementaire behandeling van de Voorjaarsnota zal duidelijk worden welke kortingen daadwerkelijk doorgevoerd worden en wat de impact voor de GGD is. Met het oog op dat gekke ravijnjaar is het wat het college betreft goed om al met voorstellen te komen van hoe een bezuiniging eruit zou kunnen zien. Goed om te benoemen richting u als raad, is dat in de voorbereiding van de gemeentebegroting 2026 - die bespreken wij binnenkort - nog geen rekening gehouden wordt met de opgelegde bezuinigingsopdracht. We houden de inwonersbijdrage, zoals door de GGD opgenomen in de begroting, aan in onze gemeentebegroting.

00:30:08

De heer Broeksma: Pas na goedkeuring van eventuele voorstellen volgt hierop een begrotingswijziging. Dat zal uiteraard doorwerken in de gemeentebegroting. Wij stellen voor om de inhoudelijke discussie - D66 vraagt daarom en ook andere partijen - hierover pas te voeren op het moment dat duidelijk is hoe deze eventuele begrotingswijzigingen eruit zien. Dat is het moment om die discussie te voeren. Richting Student en Stad over de eventuele gevolgen voor de SPUK Aanvullende Seksuele Gezondheidszorg, die gaan zeker aan u voorgelegd worden. U heeft daar als gemeenteraad in formele zin een rol in, dus dat gaat via de gemeenteraad.

00:30:43

De heer Broeksma: Richting D66, wacht even met die inhoudelijke discussie, want we weten nog niet wat de mogelijke effecten op de begroting van de GGD worden. De inhoudelijke behandeling van de Voorjaarsnota moet nog plaatsvinden in het parlement. Ik hoef u niet aan te moedigen om via uw eigen parlementaire kanalen in pendanten in de Tweede Kamer de druk op te voeren over de GGD of überhaupt de publieke gezondheid, over het ravijnjaar en over alles wat hier aan de hand is. Dat is ook de reactie richting de Partij van de Arbeid. Zeker krijgt u daar een positie in en zeker houden wij u op de hoogte van wat daar gebeurt en wat het betekent voor de begroting van de GGD en onze begroting. We houden u op de hoogte van wat het betekent voor de gezondheidszorg die we hier willen verzorgen. Het college gaat daar zeker over met u in gesprek. Tot zover, Voorzitter.

00:31:30

Voorzitter: Dank. Tot slot kort mevrouw Gietema van D66.

00:31:38

Mevrouw Gietema (D66): Nu wordt veel verwezen naar wat het kabinet doet en wat in Den Haag wordt besloten, maar de vraag is natuurlijk hoe reageren we daar als gemeente en regio op. We kunnen namelijk zeggen, wij gaan dat compenseren of zelfs extra investeren met grotere keuzen die daaronder liggen. Ik vraag me af hoe het college daarnaar kijkt en of in de regio dit soort gesprekken worden gevoerd.

00:31:58

Voorzitter: Het college.

00:31:59

De heer Broeksma: Bij mijn weten wel. Allereerst voeren wij natuurlijk lobby richting Den Haag in VNG-verband. Wethouder Molema zit dicht bij het vuur wat dat betreft. Wij trekken samen met andere gemeenten op richting Den Haag. De bezuinigingen die in de Voorjaarsnota worden geëffectueerd, hoeven niet per se een-op-een te landen in een bezuiniging hier. Je kunt als regio kijken hoe je dat laat landen in de begroting en of je bereid bent om daar zelf geld bij te leggen. Dat is een discussie die elke gemeenteraad afzonderlijk zal moeten voeren. In VNG-verband zal gezamenlijk een standpunt worden bepaald. Tot zover.

00:32:41

Voorzitter: Dank. Dan vervolgen wij de lijst en komen we aan bij 2.1L OV Bureau Groningen Drenthe jaarstukken 2024, ontwerpbegroting 2026. Er is een woordvoering gevraagd door de heer Vermerris van Student en Stad.

00:32:57

De heer Vermerris (Student en Stad): Dank u wel, Voorzitter. Bij deze begroting een vraag aan het college. We zien dat er wordt ingezet op marketingcampagnes. Dat is belangrijk aangezien meer mensen in de bus ook meer geld oplevert voor het OV-bureau. Toch vraagt onze partij zich af of die marketingcampagnes ook goed afgestemd worden op studenten en jongeren. In de begroting is het laatste jaar een onderprestatie te zien op het gebied van de studenten OV-kaart, dus daarom deze vraag aan het college.

00:33:33

Voorzitter: De wethouder.

00:33:35

De heer Broeksma: Dank u wel voor de vraag. Allereerst kijk ik naar de verschillende campagnes die het OV-bureau voert. Topding!, De Lijngids - de een is op de forens gericht en de ander meer op de recreatieve reiziger - Multimodaal, YouTube en Facebook. Alles is gericht op iedereen en niet per se op studenten. Als u doelt op de studenten OV-kaart, veel studenten hebben die OV-kaart, dus stimuleren om een abonnement te nemen, is niet aan de orde. Het is, gebruik het ook en ga inchecken. Je mag gratis reizen, maar check wel in, want dan telt de rit. Check ook weer uit, dan telt de rit in de landelijke systemen waarmee de vergoeding voor de studenten OV-kaart wordt bepaald en overgemaakt aan het OV-bureau.

00:34:28

De heer Broeksma: Wij hebben last van de meting. Eens in de zoveel jaar wordt

gemeten hoeveel studenten landelijk en specifiek in het gebied Groningen/Drenthe gebruik van het ov maken. Hoeveel reiskilometers worden gemaakt en het geld wat daarbij hoort, wordt voor een aantal jaren overgemaakt. De meting heeft net in de postcoronajaren plaatsgevonden. De colleges waren toen nog veel online. Er werd niet 100% gereisd naar de colleges, omdat college vaak online waren. Dat was ongunstig. Nu is dat allemaal voorbij, dus de bussen zijn weer voller, maar de vergoeding is nog gebaseerd op een wat slechter jaar.

00:35:15

De heer Broeksma: We willen studenten ook op de fiets hebben, maar als je met de bus gaat, zorg er dan voor dat je incheckt en uitcheckt. Daar richten wij die campagnes op. Niet op het afnemen van een OV-kaart, want die kaart hebben studenten vrijwel allemaal, maar op het correct gebruik zodat de vergoeding in lijn is. We hebben last van die teruglopende vergoeding voor de studenten OV-kaart. We hebben last van een postcoronajaar waarin nog relatief veel colleges uitvielen, terwijl dat nu achter de rug is en studenten weer massaal in de bus zitten. Als er dus speciale campagnes zijn, gaat het over het correct gebruiken van de OV-kaart.

00:35:59

Voorzitter: Goed, dan zijn we bij 2.1m Opheffen geheimhouding 2025 en 2.1n Aanvullend krediet Floresplein. Mag ik concluderen dat u ermee akkoord gaat dat de raadsvoorstellen onder 2.1a tot en met 2.1j, 2.1m en 2.1n conform doorgaan naar de raad van 4 juni 2025?

00:36:16

Voorzitter: Dat mag. Mevrouw Gietema.

00:36:20

Mevrouw Gietema (D66): Ik vind het conform stuk over de GGD te belangrijk om conform door te laten gaan. Ik zou daar heel graag een fundamentele discussie over voeren. Los van de financiën en de begroting over hoe kijken we als raad naar die organisatie en de rol daarvan bijvoorbeeld in grotere gezondheidsvraagstukken. Er zijn een aantal hier genoemd. De vraag is aan de raadsleden hoe de rest hiernaar kijkt.

00:36:50

Voorzitter: Het staat u vrij om een motie in te dienen en het op die manier een bespreekstuk te maken.

00:37:02

Voorzitter: Goed, ik zie het.

00:37:03

Mevrouw Gietema (D66): Ik pak het op met de griffier.

00:37:04

Voorzitter: Er komt een gesprek met de griffie en het komt goed.

00:37:07

Voorzitter: Dan is nog de vraag of 2.1L als afgedaan kan worden beschouwd? Dat is het geval. Dan doen we dat zo. Ik dank u allen voor uw aanwezigheid en sluit de vergadering.

